

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnništvo naj se blagovolično pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Državni zbor.

(Desavouiran minister. — Fuchsov opomin. — Rekrutni zakon. — Premogarski štrajk. — Wolf za Bure.)

Kaj tacega, kakor v včerajšnji seji poslanske zbornice, pa že dolgo dolgo nismo doživeli. Ministrski predsednik Körber je moral „pojasniti“ zadnjo izjavo poljedelskega ministra glede premogarskega štrajka, to je, Körber je bil prisiljen preklicati, kar je v zadnji seji izjavil Giovanelli. Znano je, da se je bil poljedelski minister s tisto izjavo postavil popolnoma na velekapitalistično stališče ter ž njo skrajno razkačil socialne demokrate. Krščanskim socialistom, vstevši dr. Kreka, pa je ta izjava menda močno ugajala, kajti nobeden ni znil besede. Iz „Slovenca“ je razvideti, da bi naši klerikalci na jedni strani radi opravičili klerikalnega ministra, na drugi strani pa delavcem nasuli peska v oči. „Slovenec“ pravi, da ministrova izjava gotovo ni prišla iz ministrovega peresa, da so jo narekovali ozir na veliko industrijo in kapital, in da je izjave sploh kriva birokracija. Vprašali bi „Slovenca“: Ali je klerikalni minister o tako vелеvažni zadevi, kakor je premogarski štrajk tako slabo poučen, da niti ne pojmi, kar so mu spisali njegovi uradniki? Ali je, dasi klerikalec, tako malo inteligenten, da niti ne razume, kaj čita v imenu cele vlade? Nam se dozdeva, da je „Slovenec“ vendar nekoliko predaleč šel v svoji gorečnosti, oprati krivdo klerikalnega ministra in jo zvaliti na neklerikalne uradnike. Minister je prav dobro vedel, kaj je čital, on se je s tem tudi strinjal, a naši klerikalci ga opirajo, ker bi radi utajili dejstvo, da stoji katoliški in klerikalni minister popolnoma na tistem stališču, kakor Rothschild ali grof Larisch, saj to dejstvo dobro kaže, da je naših klerikalcev krščanskih socialistov le humbug.

* * *

Začetkom včerajšnje seje je predsednik dr. Fuchs jako resno apeliral na vse stranke, da bi se več ne primerili taki prizori, kakor v predvčerajšnji seji, češ, da bi se bilo sicer bati za parlamentarizem v Avstriji.

Predno se je začela razprava o rekrutnem zakonu, je socialni demokrat Zeller zahteval, naj se najprej razpravlja o premogarskem štrajku, kar pa ni obveljalo.

* * *

V razpravi o rekrutnem zakonu je govoril najprej Hořica, ki je krepko grajal v armadi vladajoče razmere in navedel mnogo drastičnih slučajev, kako nemški častniki Slovane sovražijo, v tem ko se slovanski častniki preganjajo. Biankini je pojasnil, kako se isto godi s Hrvati pri mornarici, dočim se Lahy na vse načine protežirajo. Gnięwosż se je zavzemal za častništvo, za mejnarodna sodišča in za Bure ter protestoval, da se cesarjeva oseba vpleta v debate, češ, naj se prijema vlado, cesarjevo osebo pa naj se v miru pusti. Steiner: Tudi če se grozi z naglo sodbo? Gnięwosż: Tudi če cesar na očetovski način svari, ni treba tacihi privatnih razgovorov v parlamentu razpravljati. To je dalo Doležalu povod izreči, da naj se vlade, kakor je storila Claryjeva, ne skrivajo za vladarjem, pa se cesarjeva oseba ne bo v debate vpletala. Zbornica je potem rekrutni zakon odkazala domobranskemu odseku.

* * *

Pri razpravi o premogarskem štrajku je govoril najprej Slama, ki se je v imenu Čehov toplo zavzemal za premogarje.

Ministrski predsednik dr. pl. Körber je na to izjavil: V zadnji seji podana izjava poljedelskega ministra se je napačno razumela, kar je pri vladi obudilo željo, da svoje nazore popolnoma pojasni. Vlada je svoje stališče v tem važnem vprašanju, ki po pravici obrača nase napeto pozornost

stvo, vzbujale so se v njej obupna žalost in strašne sanje. Mislila je na tihe predsobe z orientalskimi preprogami, razsvetljene od visokih svetilnikov iz brona, in na dva velika strežaja s hlačami do kolen, ki spita na širokih naslonjačih, zazibana v spanje od težke toplote velike ruske peči. Mislila je na velike salone, prevlečene s težko svilo, na izborni pohištvu z neprecenljivimi dragocenostmi, na majhne, koketne salončke, napolnjene z dišavami, pripravljene za večerno kramljanje z najbližjimi prijatelji, z imenitnimi, zaželjenimi možmi, katere vse ženske zavidajo drugim, in si žele njihove pozornosti.

Kadar je sedela k obedu k okrogli mizi, pokriti z ne več čistim prtom, nasproti svojega moža, ki je odkrival skledo z juho, vzdiknivši z velikim veseljem: „Oh! ta dobra mesna juha! Nič boljšega ne poznam od tega“... mislila je na fine dineje, na leskečo srebrnino, na tapete, ki oživljajo stene z osobami nekdanjih časov in s pticami iz tujih dežel v sredi začaranega gozda; mislila je na izborna jedila v divnih posodah, na laskave besede, katere se šepeta in posluša s sfinksovimi smehljanjem, med tem ko se je rudečkasto meso postavi ali bederice mlade piške.

Imela ni ne toalet, ne lišpa, ničesar. In vendar ni imela ničesar rajši kot to, čutila se je ustvarjeno za to. Kako si je želela ugajati, biti zavidana, biti zapeljiva in zaželjena!

Imela je bogato prijateljico, tovarišico

zbornice, po predsedniku posredovalnega urada v Tešinu na nedvomen način pojasnila. Vlada tega stališča v ničemer ne zapusti in je trdno odločena, da svojo obljubo popolnoma izpolni. Kar se tiče na razpravi stoječih predlogov, zamorem samo opomniti, da se bo vlada z najboljšo voljo udeleževala delovanja dotičnega odseka in se trudila, to delovanje krepko pospeševati.

S tem je Körber naravnost zavrnil Giovanellija. Rad tega gotovo ni storil, a moral je to storiti, ker bi sicer ne bil mogel izhajati s soc. demokrati.

Govorili so potem še razni nemški poslanci, ki so se več ali manj odkrito arčno izrekli za zahteve strajkujočih premogarjev, na kar se je razprava pretrgala.

* * *

Koncem se je Wolf, sklicuje se na razne interpelacije — v katerih je bilo rečeno, da podpira avstrijska vlada Angleže proti Burom, da je dovolila, izpeljati 2000 konj, da jim daje monture iz skladišča v Brnu in celo topove, namenjene za avstrijsko armado — zahteval, naj ministrski predsednik ali domobranski minister v prihodnji seji pod častno besedo izjavi, če se je res zgodilo to flagrantno kršenje nevarnosti ali če se ni. — Mej drugimi je tudi dr. Gregorec podal interpelacijo radi nameščenja sodnih uradnikov v graškem višjesodnem okrožju.

* * *

Prihodnja seja bo v četrtek. Na dnevnem redu bo volitev podpredsednika. Kakor vse kaže, bo izvoljen nemški nacionalce Prade. Nemške stranke so vse zanj in ker bodo ž njimi glasovali Poljaki, bo tudi izvoljen. Predsednik bo torej Nemec, prvi podpredsednik tudi Nemec, drugi pa Rumun. Tako se bo vsaj tudi na zunaj zrcalila zgodovinska resnica, da so bili in so še zdaj Slovani v Avstriji vedno le „Kanonenfutter“.

* * *

iz samostanske šole, katere ni več hotela posetiti, ker je preveč trpela, ko se je vračala od nje. In prejkala je cele dneve od bolesti, žalosti, obupa in bede.

II.

Tedaj je prišel njen mož nekega večera domov s ponosnim obrazom, držeč v roki širok zavitek.

— Tu imaš, je dejal, tu je nekaj za te.

Ona je pretrgala hlastno zavitek in potegnila iz njega tiskano karto s sledečimi besedami:

„Minister za javni pouk in gospa Georgija Ramponneau prosita gospoda in gospo Loisel, da bi nama skazala čast, priti na soarejo v ministrsko palačo v ponedeljek, 12. februarja.“

Mesto da bi bila veselo iznenajena kakor je upal nje mož, je vrgla nevoljna povabilo na mizo godrnjaje:

— Kaj hočeš, da naj storim s tem?

— Ali, draga moja, mislil sem, da boš zadovoljna. Nikoli ne greš iz hiše, in to je lepa prilžnost, res lepa. Neizkončno truda sem imel, da sem jo dobil. Vsak jo hoče imeti; zelo se pulijo zanjo in uradnikom se takih vabil ne izda veliko. Videla boš tam ves uradniški svet.

Ona pa ga je gledala razsrdita in z nepotrpežljivostjo je dejala:

— Kaj naj oblečem, da morem iti tja? Na to še ni bil mislil, zato pa je jecljal:

— Vendar obleko, ki jo jemlješ v gledališče! Meni se zdi še prav dobra.

Kutnogorske epistole.

(Po Havličku priredil za misleče Slovence J. F.)

VII.

(Dalje.)

Despotizem je le jeden na svetu, naj ima že versko oblačilo, ali vojaški ali aristokratski značaj: nameni so isti in ti posvečujejo sredstva v dosego istih namenov. Radi tega vidimo posvetno in versko hijerarhijo tako pogostoma skupaj v bratskem razmerju. Avstrijci smo razun tega še tako srečni, da nam vedno vladar — brez razlike, naj je zrel mož, poznavajoč razmere in ljudi svojih dežel — ali siv starček ali pa nezrel mladenič — imenuje naše više pastirje, kateri seveda potem navadno ne pozabijo krščanske hvaležnosti napram svojem dobrotniku. In vendar pozorujemo, da je bila volitev še dosedaj vedno dobra, nesebična, z jedno besedo izvrstna, in da je še vselej zadela pravega, človekoljubnega, krščanskega tudi nesebičnega moža, z jedno besedo moža po „božji milosti“. Drugače si tudi ne moremo predstavljati od moža, ki vrši od starodavna svoje funkcije tudi po „božji milosti“.

Prava nesreča je to za svet, da se iz vsake religije razvije polagoma nekaka obrt, prežeda le na gnotne svoje koristi in proizvodujoča s tem naravno otemnenje človeškega duha. — Če bi bila ostala krščanska vera vedno v značaju prvih svojih časov, če ne bi bili postali duhovniki čisto poseben stan, popolnoma ločen od vseh drugih, ostalo bi gotovo krščanstvo odkritosrčnejše, čistejše in podobnejše svojemu pravemu namenu.

Kakor hitro pa je postal iz duhovščine poseben stan, kateri se je začel živiti kakor vsi drugi stanovi od svojih opravil, od religije, in ko je bil še slednjič po papežu Gregorju VII. zaveden v versko hirarhijo prisiljeni celibat, s katerim se je du-

Obmolnil je presenečen, potrft, ko je videl svojo ženo plakati. Dve debeli solzi sta stekli počasi iz njenih očesnih kotov proti ustnim kotom. In vprašal jo je:

— Kaj ti je? Kaj imaš?

Z velikim naporom je ukrotila svojo bolest in odgovorila mirnim glasom, otiraje si mokra lica:

— Nič. Samo toalete nimam, torej ne morem iti na soarejo. Daj povabilo kakemu kolegu, kogar žena bode bolj nališpana kot jaz.

Bil je potrft.

— Poglejmo, Matilda, je spregovoril zopet, koliko bi stala taka primerna toaleta, ki bi potem še pri drugih priložnostih služila, kaj prav skromnega?

In premišljala je nekoliko, računala, preudarjala, kakšno svoto bi mogla zahtevati, da bi je varčni uradnik ne odrekel kar naravnost in se radi nje prestrašen ne zavzel.

Slednjič mu je odgovorila počasno:

— Ne vem natančno, ali mislim, da bi jo dobila s 400 franki.

Nekoliko je obledel, ker prihranil si je bil ravno to svoto, da bi si omislil puško in si privoščil prihodnje poletje nekaj izletov na lov na planjavo v Nanterre (eno uro oddaljeno od Pariza) z nekaterimi prijatelji, ki so hodili tja ob nedeljah streljat škrlance. Vendar ji je rekal:

— Naj bo. Dam ti 400 frankov. Pa glej, da dobiš lepo obleko!

(Dalje prih.)

LISTEK.

Nakit.

Spisal Guy de Maupassant.

(Iz „Contes du jour et de la nuit“.)

I.

Bila je lično, krasno dekle, rojeno, kakor po pomoti osode, v uradniški rodbini. Dote ni imela nič, ne sredstva, ne upanja, da bi jo spoznal bogat in odličen mož, da bi jo razumel, ljubil, vzel za ženo; in omožili so jo z majhnim uradnikom v ministrstvu za javni pouk.

Bila je priprosta samo zato, ker ni mogla biti nališpana, toda bila je tudi nesrečna, kakor bi bila prišla iz visokega stanu v nizkega. Ženske sicer nimajo kaste niti rase, njih lepota, njih milina, njih čarobnost, to je njih rod in njih družina. Njih prirojena finesa, njih nagib k eleganci, njih duševna gibčnost, to je njih edino vladarstvo, in to dela deklice iz ljudstva enake najvišjim damam.

Trpela je brez prestanka, kajti čutila se je rojeno za vse sladkosti in za vse razkošnosti. Trpela je, ker je imela revno stanovanje, ker je imela revščino, prazne stene, oguljene stole, grdo blago. Vse te reči, ki bi jih druga žena njene vrste še opazila ne bila, so jo mučile in jezile. Ko je videla sosedinjo, majhno Bretonko, kako je opravljala sama svoje revno gospodin-

hovniški stan popolnoma ločil od vseh drugih in postal nekako papeževa garda: od te dobe se je povišal sicer blesk papeževega dvora in vrednost papeževe krone in škofovskih čepic, povečali so se klosterski dohodki, toda pravo krščanstvo, pravo učenje Kristovo se je začelo vedno bolj kaziti, vedno bolj pozabljati. Z razno-risanimi oblačili, bliščečimi ceremonijami, srečkami, procesijami itd., so hoteli nagraditi ljudstvo za pravo vero, a privedli so to, žalibog, tako daleč, da večina prostega ljudstva vidi le v onih ceremonijah, v onih zunanostih pravo vero, pravo krščanstvo, ne da bi imela pri tem niti slutnje o pravih Kristovih naukih.

Marsikdo bi tu lahko ugovarjal, češ, da je pri vseh narodih in pri vseh religijah duhovščina poseben stan, kateri se živi od dohodkov svoje službe. Proti temu pa bi se dalo navesti sledeče, da, ko se že katoliška cerkev považuje za jedino pravo in izveličavno, ko uči, da je le njena vera prava, vse druge pa krive, ko tedaj noče imeti v tej najvažnejši stvari nič skupnega z drugimi cerkvami: zakaj bi se morali sklicevati na druge cerkve ravno v tej točki kot na nekak vzor za katoliško cerkev?

Nikdo ne more dvomiti o tem, da bi imela katoliška cerkev veliko večji vpliv na ljudstvo, če ne bi bili katoliški duhovniki v nobenem denarnem razmerju z ljudstvom, če ne bi imela njihova duhovniška opravila tako podobnega značaja s funkcijami plačanih uradnikov. Mislim, da ne bi bila to taka grozna težkoča, urediti duhovske plače potom deželnih ali državnih blagajnic, katerim naj bi plačevalo potem ljudstvo razmerno povišane davke. Večkrat in posebno v začetku bi bilo to uravnavanje morda neprijetno, toda moralni uspehi bi bili veliki. In tu imamo zopet faktorje — namreč katoliško hierarhijo —, katerim bi imela biti ta stvar še največ pri srcu, kateri se pa za to ne brigajo. Brez dvoma imajo svoje vzroke za to! Kaj ni to korupcija, če se naša duhovščina sili le v premožnejše, bogatejše kraje, kjer bi lažje in z večimi uspehi izmolzevala ljudstvo? Nili to korupcija duhovščine in ljudstva, če se mnogi duhovniki prizadevajo na vse mogoče, verjetne in neverjetne načine prikupiti seljudstvu, a vse to le za večjo „biro“?

(Dalje prih.)

V Ljubljani, 27. februarja Poljaki in desnica.

V poljskem klubu sta dve frakciji; ena — konservativna — se zavzema za slovansko vzajemnost in za solidarnost desnice, — druga pa ima separatne, zgolj galsko-poljske težnje brez ozira na druge Slované. Ta frakcija je hotela, da izstopi poljski klub iz zveze s Čehi, ker hočejo delati vladi obstrukcijo. Toda konservativni del kluba je v zadnji seji zmagal in se je zlasti predsedniku vitezju Jaworskemu posrečilo pomiriti nezadovoljnejše. Klub je sprejel resolucijo, s katero izjavlja, da smatra za svojo prvo dolžnost, zadovoljiti življenske državne potrebe ter zato simpatično pozdravlja gospodarski program sedanjega vlada. Poljski klub obsoja obstrukcijo, ker se z načeli resničnega parlamentarizma ne strinja, in želi, da bi imele pravne konference čim preje ugoden uspeh. Končno pravi resolucija: „Zvest svojim avtonomističnim in parlamentarnim načelom, more poljski klub enake principe priznavajoče stranke le v toliko podpirati, v kolikor skušajo dotične, da se jim izvrše principi parlamentarnim potom, in ne da se zavira tek državnozbornskih razprav“. Poljaki so torej proti vsaki, tedaj tudi proti češki obstrukciji ter so pripravljeni zapustiti desnico, ako se jih ne posluša. Češki klub zategadelj še ni začel z odkrito obstrukcijo, da si dela vladi že ostro opozicijo. Sicer pa delajo druge stranke dovolj obstrukcije, tako da je Čehom niti treba ni delati, in da je že danes gotovo, da s tem parlamentom ni ničesar opraviti. Ako se razpusti parlament, pridejo mesto Mladočehov v zbornico večinoma sami radikalci, s katerimi bodo imele vlade še mnogo težji posel kakor s sedanjimi češkimi poslanci. A tudi druge stranke vpošljejo v zbornico radikalnejše, brezobzirnejše in energičnejše elemente. — Schönererjanski „Deutschnationale Verein in Oesterreich“ je izdal že ta-le poziv: „Še enkrat pozivljamo zaupne može nujno, da ustanove nemudoma volilne

odseke, kjer jih še ni, kajti prav mogoče je, da se razpusti državni zbor. Kjer pa so že volilni odbori, je treba čim preje sestaviti kandidatno listo in pripraviti vse kar treba za volilni boj. Nacionalci so torej že na delu.

Srbske razmere.

Dočim se drugod tiskovna in društvena svoboda širi in veča, je srbska skupščina sprejela zakon, ki je časopisje in društveno življenje malone ubil. K temu se pridružuje postopanje oblastev, ki je naravnost teroristično. Bivši minister in drž. svetnik Jovan Gjaja je prevzel uredništvo beligradskega lista „Trgovački Glasnik“. Toda svojega urednikovanja se ni veselil dolgo. V članku za novo leto je zapisal tudi stavek, naj Bog obvaruje Srbijo, da se ne povrne nikdar več tako leto, kakoršno je bilo minolo. Radi tega stavka je moral Gjaja k prefektu Bademliću, ki mu je zagrozil, ako ne odloži takoj uredništva, da bode tekem 24 ur s famijlo vred izgnan iz dežele. Gjaja je seveda rad ubogal!

Vojvoda orleanski in karikature angleške kraljice.

Vojvoda orleanski, znani pustolovski kandidat za francoski kraljevski prestol, je pisal slikarju Willettu, da mu čestita radi njegovih karikatur v humorističnem ilustr. listu „Rire“. Karikature so se nanašale na kraljico Viktorijo ter so seveda v zvezi z južnoafričansko vojno. „Vaše črte s svinčnikom imajo veljavo udarcev s sabljo. Starega sovražnika Francije ste ožigosali imenitno“. Tako je pisal vojvoda ter izjavil, da občuti pri pogledu na tiste karikature živo veselje kot Francoz in kot potomec kraljevske rodbine, ki se je vedno borila proti Angliji. Slikar je prosil vojvodo, da sme pismo objaviti, a vojvoda mu tega ni dovolil. Vzlic temu pa je Willette pismo pokazal nekaterim prijateljem. Tako se je stvar izvedela. Vojvoda, ki je sedaj na Angleškem, pa taji, da bi bil pisal kdaj tako pismo. Willette bo sedaj pismo doslovno objavil.

Vojna v Južni Afriki.

Boj ob Modderriverju med Robertsom in Cronjem se nadaljuje. Roberts je poslal znova Cronjeu sela, ki mu je ponudil svoboden odhod ženskih in otrok ter dovoljenje, da smejo iti kamorkoli. Tudi zdravniške in zdravila je ponudil Roberts. Toda Cronje je to ponudbo kratko zavrnil, češ, da se ne poda. Angleži so s svojimi granatami zažgali bursko taborišče, tako da so sedaj Buri navezani le na šotore v strugi reke Modder. Struga, katero imajo Buri v svoji oblasti, je nekako dve milj dolga, 150 črevljev široka in 50 črevljev globoka. Ta pozicija podaja baje Burom prav dobro varstvo. Buri imajo dosti živil in se morejo še dolgo držati, dasi baje ne morejo uiti. Iz Natala došli Buri so zgrabili oddelek Angležev, ki so jih baje razgnali in ujeli 100 Burov, med temi poveljnika in troje častnikov. Vsega skupaj so ujeli Angleži doslej 460 Burov. Čudno pa je, da se zbirajo burske čete pred Kimberleyem ter streljajo na ondoto angleško taborišče. Ako se Cronjeu res tako slabo godi, zakaj mu ne hité tudi na pomoč? „Times“ je dobila baje iz Pretorije poročilo, da vlada ondi silna razburjenost. Predsednik države Oranje prigovarja baje Krügerju, naj začne mirovna pogajanja. V Parizu se je predvčerajšnjim raznesla vest, da se je Cronje že podal, in da tega Roberts samo radi tega ne naznani, da za usodo Cronjea ne izvedo Buri ter pošiljajo vedno nove čete, katere bode Roberts polovil ali uničil drugo za drugo. Do danes je že štirinajeti dan, odkar divja tudi ob Tugeli boj med Buri in Angleži. Buri se vzlic največjemu naporu ne dajo pregnati ter so imeli Angleži že jako velike izgube. Tranavaalski poslanik dr. Leyds je povedal dopisniku „Berliner Tagblatta“, da se Buri res umikajo izpred Ladysmitha ter hité Cronjeu na pomoč. Vodi jih sam Joubert. Pred Ladysmithom pa ostane vendar kor Burov, ki zadoščajo, da zadržujejo Bullerja. Po mnenju dr. Leydsa mora Cronje že imeti pomoč, kajti iz Bloemfonteina pelje železnica, od ondi do Paadeberga, kjer stoji Cronje, pa je le 12 ur marša. Upati je torej, da se Cronje zmagovito reši. Dr. Leyds zagotavlja, da tudi kapitulacija Cronjea ne uniči Burov, kajti 100.000 oborožencev je pripravljenih braniti vsako ped zemljo. Položaj je torej po danes došlih poročilih, ki segajo pa komaj do nedelje večer, nespremenjen.

Dopisi.

Od sv. Gregorja, 26. februarja. Zadržanje občinske volitve, pri katerih so od slemsko-urhovske strani pod vodstvom vstrajnega župnika in navdušenega mladega učitelja v dveh razredih začasno zmagali, povzročile so veliko hrupa v javnosti. Najpoprej so ti klerikalni „poštenjaki“ mistificirali Vas, gospod urednik, ter osmešili par marljivih agitatorjev, ki so se trudili za narodno napredno stranko. Ko pa jim je nekdo z naše strani ta predpustni dovtip v častitem „Slovencu“ vrnil, stopili so šele s pravo barvo na dan. A ne brigali bi se dalje več niti za duhovito pisanega tržaškega „Brivca“, da se ni v 44. številki častitega „Slovenca“ mladi g. Stanislav Legat, učitelj pri sv. Gregorju tako moško razkorčil in se tako tesno obregnil ob nas. Jaz sicer ne vem, kaj je mladega g. Stanka vodilo do tega odločnega koraka, njega, „vrlega“ učitelja „z ribniških hribov“, da se je osmelil pod tako slabo pisan dopis postaviti svoje lepo doneče ime. Nekateri zlobneži so že zatrjevali, da bo vsled te izvanredne zasluge g. Stanko poslej vsako nedeljo zastoj kosil v župnišču, ter da mu bo odslej na razpolago ves daleč prosluli cviček g. Krumpestarja. Dasi je tako odklovanje res nenavadno in nad vse meje kavalirsko za tako slabo skrpučan dopis, za katerega bi bil dobil pred dobrim letom g. Stanko tamkaj ob Resljevi cesti „kaum genigend“, vendar jaz odločno prerekam takim trditvam, ker slutim, da so bili vse tehtnejši nagibi, ki so vodili g. Stanislava Legata v to častno in junaško smrt. — Dopis v 44. številki častitega „Slovenca“ je dolg dve koloni in tako nepregledno stiliziran, da se ga je prava težkoča lotiti. Najpoprej zagovarja g. Stanko sebe in gosp. župnika, kar v isti sapi pa razpisuje 100 K nagrade na glavo vsakega volilca s tako spretno zavitim besedilom, da bi ne mogel nihče do teh 100 K a. v., tudi če bi jih g. Stanko kdaj v resnici premogel. Mi bi sicer radi navedli tukaj nek slučaj, kako je g. župnik moledoval neko babše za pooblastilo, kar nam je dotična babnica po nepredvidnosti poblebetala navzlic ponovni prošnji g. župnika, da naj molči o tem. Radi bi navedli ime dotične ženske, a sedaj po tako slovesnem zatrjevanju g. Stanka smo prepričani, da to ni bila istina in se je ženska gotovo lagala, saj vendar ni mogoče, da bi g. Stanko in g. župnik javno govorila in pisala neresnico. Ne, to ni mogoče, že vsled tega ne, ker je dopis priobčil častiti „Slovenec“, ki se še tudi nikdar ni zlagal. Dalje modruje mladi mož v svojem dopisu tudi o tem, kako so se doslej, odkar je občina sv. Gregor, razglaševale volitve. Počasi, počasi g. Stanislav Legat, učitelj pri sv. Gregorju! Kako morete pisati o takih stvareh tako samosvestno, ko ste komaj dobro leto zunaj zidovja tam ob Resljevi cesti. A dobro razumemo, zakaj nas to tako navdušuje k jezi. Prepričani ste, da je to pogrešek, radi katerega se bodo v drugič vršile občinske volitve, pri katerih nam bo pošla zmagonosna ošabnost in „Brivčev“ humor. Umevna nam je tudi vaša jeza proti g. št. 12. Pravijo, da vas je zalotil med odmorom volitve v kuhinji, ko ste ves upehan nekaj obirali, in da vam jo je po svoji dvorjanski šegavosti prismočil pod nos. Ali radi tega je g. št. 12 še vedno pošten mož, pameten pa vsaj tako, kakor vi, g. Stanko, z gosp. župnikom vred. Ste razumeli? Druzega posebnega ni nič povedanega v dopisu, kar bi bilo vredno opomniti. Jako živo je sicer zabilježeno, kdaj si je g. Stanko pred volitvijo mislil „aha“ in kdaj si je med isto mislil „a-ha“, a to so malenkosti, kar izprevidi lahko sam gosp. Stanko ter nas oprost, da bi mu pobijali te določne argumente. Sicer se pa z g. Stankom še lahko srečava v častitem „Slovencu“, ko bode zopet javnosti prepustil svoje blagolajno ime na veliko veselje domačega g. župnika in vrlega „Slovenčevega“ uredništva ali pa morda celo pri vas, g. urednik, če se bo še kdaj prihlul kot „hribovec“ in boste vi še dobre volje, da mu boste dovolili pri vas preobračati svoje nespretno kozolce. Pa zdravi za danes, g. Stanislav Legat, učitelj pri sv. Gregorju.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. februarja.

— Barona Schweglja pamet našim popom pri „Slovencu“ ne da miru. Mi nismo

občudovali pameti gospoda barona, trdili smo samo, da je večja, nego je ona tržaške „Edinosti“. Po tem merilu sojeno, bi pamet barona Schweglja niti posebno velika ne bila, ker je ravno pamet tržaške „Edinosti“ neznatno majhna, tako da je časih njeni najožji pristaši ne morejo opaziti! Čemu torej ta krik? Ker drugzga tako tržaški in ljubljanski cerkovniški papir napredni narodni stranki ne more očitati, očita ji ne-prestano tisto „zvezo z Nemci“, dasi pri tem pozabi, da je ta „parade šimel“ že tako obrabljen, da ga še celo poštenjak Koblar le redkokdaj privleče pred maloštevilno svoje občinstvo. Vzlic temu pa spleza korar Andrejčre kadar le more na tega konjiča, in v Trstu spleza nanj cerkovniček Makso, ki se, odkar je bil v Vipavi, farovžev ne more odvaditi. In ta parček, vreden predpustnega torka, nam predbaciva, da nas baron Schwegel vodi za nos! Mi pa se smejemo, posebno tudi zategadelj, ker vemo, da takim predpustnim „šemam“, kadar s svojimi krinkami, „Domoljub“ bi dejal s svojimi larfami, po ulicah lazijo, samim dobro de, če se jim občinstvo smeje. A naše občinstvo se smeje, tako „Edinosti“ kakor „Slovencu“!

— Kakšno naturo ima Ribničan? To važno vprašanje, ki je vsikdar zanimalo celo Ribniško dolino, je sedaj rešeno, korenito rešeno. Sedaj sta Dolenjevaški lepi Nace in poslanec Pakiž, ki dostikrat sama nista vedela, kake nature sta, na suhem. Zadnji bode odslej še bolj ponosen in dežel-nem zboru, in poslušalce bo gotovo prepričal, kadar jih bo zarotil s svojo besedo: kajti, jaz poznam svojo naturo! In če bi se sopolanci le ne hoteli prepričati o tem, kar bi jim očka Pakiž v trebuh vrtal, potem jih očka vendar le prepričaj, če jo namreč v visoki zbornici „parkrat zaporedoma vrežejo.“ Samo Bog nas varuj, da bi se končno ribniška natura ne polastila vseh klerikalnih poslancev od korarčka Andreja pa doli do senožeškega Zelena! Potem bi bila narodna napredna stranka vendar le preveč „vrezana“! Ali poslušajmo, kako je včerajšnji „Slovenec“ težavno vprašanje o ribniški naturo spretno rešil. Piše namreč tako-le: „Nak, nek toku, ton je treba izbrati“. Ribničan je imel pa tako naturo, da je šla sapa od njega, kedarkoli je hotel. Dvakrat zaporedoma vreže, in pravi gospej: Zdaj naj pa izberejo, na tekeri ton bi ga radi. Pusti gospo v njeni sramoti, in počene konje „bijo“ proti Opčinam. Izvrstno, dasi smo že v Zolovi „Materi zemlji“ čitali nekaj jednacega! Samo radovedni smo, je-li muzikalni Ribničan, ko jo je že jedenkrat prezal do Opčine, krenil še dalje, recimo v Trst in v redakcijo „Edinosti“. Tam so gospodje za pornografijo jako občutni, in gotovo so ga sprejeli z veliko slavo, in z „malim pošaljenjem!“ V zahvalo pa so prejeli dve ali tri „vreže“, katere so brez dvojbe kot mali darček od kranjske klerikalne stranke spravili „pod glaz!“ Vprašanje je: „tekeri ton“? No, „Slovenec“ si je izbral pravega, kakor kaže včerajšnji njegov podlistek. S tem pa je tudi dokazano, kak „pravi ton“ si je izbral škof Anton Bonaventura, če z lece priporoča tak list, kot je ljubljanski „Slovenec“! Kakor vidite, se vse prav lepo vjema!

— Daleč so prišli! „Slovenec“ je v soboto na tisti fin način, ki se ga je navadil mej pobožnimi tretjerednicami, smesil neko ljubljansko narodno gospodično. Ni mu všeč njena secesionistiška obleka in njena secesionistiška frizura in z velikim zadovoljstvom naznanja, da so njegovi misli tudi poulični pabalini češ, ti so za dotično gospodično kričali „maškara, maškara“, tako da so se ljudje na ves glas smejali, „prijateljica secesije pa jo je ubrala mej divjim krikom brihtnih ljubljanskih paglavcev domu“. „Slovenčevi averziji proti moderni obleki in secesionistiški frizuri se ne čudimo. Kdor si je kdaj ogledal nepočesane gospode iz šenklaškega farovža, kdor je videl njihove pokloftane cilindre, Kalanov ovratnik ali tiste cape, ki se smatrajo za manšete dr. Kreka, tisti ve, da so ti gospodje neizprosni sovražniki sploh vsake značnosti, koliko bolj pa še lepe moderne obleke. Lagati jim pa zato vendar ni bilo treba, niti smešiti ljubeznivo, občečislano mlado damo, ki nikomur nič žalega ne stori. Kar je „Slovenec“ poročal o pouličnem prizoru, ki so ga povzročili njemu tako simpatični in duševno sorodni „brihtni ljubljanski paglavci“, je od konca do kraja vse izmišljeno. „Slovenec“ se je kar na gu

hem zlagal. Tisti prizor se ni nikdar primeril. Kar pa še posebno označuje „Slovenčev“ notico, je to, da nosi dotična dama vsled tega „secesionistiško frizuro“, ker se jej je svoj čas primerila resna nesreča. „Slovenec“ je tedaj sam poročal, da je bila ta gospodična pri neki eksploziji hudo opečena, sedaj pa se roga frizuri, ki zakriva posledice tiste nesreče. Res, fini ljudje, ti Slovenčevci! Kavalirji so, da jim je dobiti jednake samo še mej „brihtnimi ljubljanskimi paglavci“. Fej!

— **Demonstracija v cerkvi.** Šentpeterski kaplan Plečnik je eden najhujših petelinov med ljubljanskimi duhovniki in zlasti kot propovednik slovi nekako tako, kakor je svoj čas zaradi svoje zdravniške izvedenosti slovela znana gorenjska „šintarica“. Toda šentpeterskim faranom ne diši ta duševna hrana, ki jim vsako nedeljo vsiljuje njihov duševni pastir. Naveličali so se kaplanovih vedno ponavljajočih se neslanih zabavljic na liberalce, na framsone in na „Slovenski Narod“; v nedeljo zjutraj pa so mu to pokazali na poseben način. Ko je v nedeljo zjutraj kaplan Plečnik stopil na leco, odšli so farani, moški in ženske, stari in mladi, liberalni in klerikalni, demonstrativno iz cerkve, in ostalo je samo nekaj starih tercijsk. In pred tem maloštevilnim občinstvom je potem kaplan Plečnik pridigoval. A kako! Kar treskalo je s prižnice na te preklicane liberalce, ki niti „božje besede“ nečejo več slušati, kadar jo oznanja kaplan Plečnik in tercijske, ki so to prepoved slišale, so vse jedine v sodbi, da tako krepko kakor to pot kaplan Plečnik na leci še nikdar ni razgrajal. Šentpeterskih faranov pa to ne spravi iz ravnotežja, zlasti ker vedo, da so tega kaplana že vsi pametni ljudje v fari in tudi gospod župnik sam do grla siti.

— **Radi bi bili lepi.** Občinski odbor v Dolenji vasi je imel dne 9. t. m. silno važno sejo. K zborovanju je prišlo celo krdelo najodličnejših kapacitet, reprezentantov vseh lončarjev. Seji je predsedoval preblagorodni gospod župan sam. Na dnevnem redu je bil razun družnih točk tudi razgovor o „Slovenskem Narodu“. Neki „lažnjiv dopis“, (kakeršni so seveda vsi „Narodovi“ članki), v tem listu je dal povod, da se je soglasno sklenilo izdelati dve častni diplomi. Ena se pošlje višjemu dušnemu pastirju, presvetlemu knezoškofu. Odkrito povemo, da ga radi tega visokega odlikovanja prav nič ne zavidamo; vsaj jaz bi si ne štel v čast, ako bi me doletelo kaj jednacega. Sicer pa Presvitli pošteno zasluži tako priznanje, saj se je osebno potrudil k svojim ovčicam v Dolenjo vas in jim temeljito pojasnil pomen tretjega reda, ki daje moč, ustavljati se hudobnemu svetu, krotiti meseno poželenje, varovati se slabih knjig in, oh, slabih časopisov. Potrdil je tudi konsumno društvo s tem, da je posetil načelnika, ki je ob enem dolenjevaški župan. Druga diploma, izdelana v isti obliki in iz ravno tako finega papirja, kakor prejšnja, se podeli tukajšnjemu kaplanu. Izreče se mu v imenu cele občine spoštovanje in zahvala za njegovo „mirno, pametno in požrtvovalno delovanje“ v prid tukajšnje občine. Tako pravi „Slovenec“. Baharija! Ali nas mislite „farbati“? Ne bodite smešni! Menite, da imamo zavezane oči? Saj je sploh znano, kake sadove je obrodilo kaplanovo mirno, pametno in požrtvovalno delovanje. Ali ni njegovo hujskanje na leci vzrok, da razburjeno ljudstvo z vso strastjo surovo napada osebe, proti katerim je bil govor naperjen tako, da smo nekateri vedno v nevarnosti? To dobro veste in sram vas mora biti, ako čutite kolikaj časti v sebi. Radi bi se oprali, b. li bi radi lepi, kaj ne; toda taka priznanja, kakeršna ste sklenili v zadnji seji in razglasili v „Slovencu“, ki je menda uradni list za našo občino, so le v zasmeh, v obeh pravičnega in treznomislega ljudstva pa ostanete to, kar ste v resnici.

— **Vročinska bolezen v Novem mestu in deželna vlada.** Piše se nam: Ne da se več tajiti: vročinska bolezen se razširja v Novem mestu in okolici čedalje bolj in bolj. Sedaj je v bolnici usmiljenih bratov najstarejši bolnikov, a v okrožni bolnici za infekcijske bolezni dve ženski. V vasi: Šmihel, Gotna vas, Regerca vas jih je že nekaj umrlo, na smrt bolnih leži baje petero. Šola na Grmu je zaprta, zbolelo je 5 učencev in hišnik. Kaj je vzrok razširje-

vanju te nevarne bolezni? Zdravniki trdijo soglasno: voda! Te trditve ni težko dokazati; saj vemo, zakaj smo izgubili iz mesta vojake. V vojašnici — bodoči okrožni sodniji — je nastala pred kakimi 25 leti hišna epidemija, zbolel je cel batalijon. Vojaški poveljnik je dal preiskati vodo iz vodnjaka, nahajajočega za poslopjem, ter zaukazal zapreti na podlagi kemične analize in mikroskopično-bakterijološkega izvida nesrečni vodnjak. Ker ni moglo mesto takrat preskrbeti zdrave pitne vode — je izgubilo vojake! Žal, da so vodnjak takrat le zaprli, mesto zasuli! Mislili niso na to, da bodo živel čez kakih 25 let modri možje, kateri bodo hoteli gnojnico z apnom tako očistiti, da bo postala dobra pitna voda! Meščani zdaj ne potrebuje več vodovoda, izkopajte rajši ob vsakem gnojnišču jamo, vrzite v njo par kosov apna — sok bo desinficiran — pili ga boste brez skrbi! Saj tako misli neki deželna vlada, koja je dovolila, da se sme zopet vporabljaliti voda iz vodnjaka za bivšo vojnišnico, in to v zvezi analizi dunajskega kemično-bakterijološkega zavoda, kateri naravnost trdi, da je voda — mestna gnojnica!! Kaj pomaga tu vse prizadevanje glavarstva, da se bi zatrla ali vsaj omejila vročinska bolezen! Saj ne more svojih pametnih predlogov vzdrževati proti višji inštanci. Ukloniti se mora in nevarni vodnjak oddati v uporabo g. Törniesu! Deželna vlada je naročila, naj se delavcem strogo prepove piti vodo iz tega vodnjaka. Prepovedati ni težko, ali zabraniti delavcem, da ne segajo po tej zdravju škodljivi vodi — to je, gospoda pri deželni vladi naravnost nemogoče! Saj to nas uči izkušnja na Grmu! Vodstvo je strogo prepovedalo piti vodo iz sumljivega vodnjaka — kdor se za to prepoved ni brigal, so tisti učenci, kateri sedaj leže na tifuzu bolni v bolnišnici. Žejen človek pač seže po bližnji vodi, sešeno, če ima ž njo opraviti, kakor na pr. delavci pri sodišču! Dokazano je, da so oboleli lanske leto in tudi že letos oni delavci, kateri so pili omejeno vodo. Nekateri so šli v svoje domače kraje, kamor so bolezen zanesli! Ali ne spozna deželna vlada nevarnosti, katera tiči v nesročni njeni odredbi? Opozorjamo, da je delalo lanske leto mnogo fantov imenovanih vasi pri zgradbi sodišča. Nekaj teh je najbrž obolelo, ker ravno v teh vaseh nastopa sedaj tifus! Glede na navedeno nam je odredba deželne vlade nerazumna! Ne verjamemo, da bi bila jedno oko zatislila podjetniku na ljubo, mislimo pa, da dotični poročevalci niso bili zadostno o stvari poučeni ter so vsled tega spravili življenje ljudstva v nevarnost. Nujno potrebno je, da se nevarni vodnjak ne samo takoj zapre — temveč zasuje — da ne bode v njem več zalege vsakovrstnih nalezljivih bolezni.

— **Sokolova maskarada.** Le enkrat še bode solnce zašlo, in ko jutri zjutraj petelini zapoje, bode konec Kurentovega kraljevanja, pojemal bode v zadnjih krčevitih zdihljajih in izginil za leto dni. Zadnje svoje ure pa hoče sijajno prebiti, in to se mu tudi posreči leto za letom. In kar je druga leta bil, gotovo tudi danes bo! Zatorej le pridite, da vse to vidite, potem se razidite! Glave si popepelite, za grehe se spokorite! Na svidenje torej v vroči Afriki, kjer bode veselja brez konca in kraja, kjer staro in mlado do rane zore raja! Afričanska suša naj Vas s strahom ne navdaja!

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** vlnudno vabi vse svoje člane, da se današnje maskarade, bratskega nam društva „Sokol“ v čim največjem številu vdeležijo in sicer z društvenimi znaki.

— **„Glasbena Matica“** pozivlja člane pevskega zbora, da se polnoštevilno udeležijo pevskega vaja. Prihodnja vaja bo izjemoma v četrtek dne 1. marca in sicer za moški zbor ob 8. uri zvečer. Vse nadaljnje vaje od prihodnjega tedna naprej bodo redno vsak ponedeljek in vsako sredo ob navadnih urah.

— **Neverjetno, a resnično je,** da se s tovarno za plin zamore telefonično govoriti samo do 6. ure zvečer. Takoj, ko pride ta čas, pa pobere uradniki te tovarne kopita, zapro pisarno in ž njo vred telefon, ki je v pisarni. Vprašamo vodstvo plinarne, če hoče imeti s takimi naredbami dotične, kateri imajo vpeljan plin v svoji hiši, za-

norca? Kdaj pa se rabi plin? Najbrže po noči! In kdaj zamore nastati pri plinu kaka napaka, ki provzroči slabo gorenje eksplozijo itd.? Zopet v prvi vrsti po noči, kajti po dnevu se plin sploh pušča pri miru. Vodstvo plinarne pa se za to ne briga in prepušča od 6. ure zvečer do jutra naročnike plinove luči popolnoma njihovej usodi. Da je to resnica, ve vsakdo. Kdor rabi pri plinovej luči nujne pomoči, ne bo tekel v plinarno, marveč telefoniral bo, saj za to nam je država telefon vpe-ljala. Mestni magistrat opozorimo na ta nedostatek, ki zamore kdaj imeti še hudih posledic.

— **Promocija.** Dne 24. februarja bil je g. Viktor Saitz iz Kostanjevice na živinozdravniški visoki šoli na Dunaju promoviran živinozdravnikom.

— **Pomiloščenje.** Peterim kaznjencam v Begunjah je cesar odpustil zadnji del prisojene jim kazni.

— **Poročil se je** dne 21. t. m. v Ljutomeru mnogozaslužan učitelj v Ljutomeru g. Fran Čeh z gospico Tiliko Sever iz Ljutomera.

— **Nov turnus na južni železnici** se uvede s 1. marcem in sicer bodo opravljali uradniki poslej svojo prometno službo na glavnih postajah s premembami in s premorom 12—18 ur in ne več vzdržema 24 ur. Ta olajšava se je pokazala nujno potrebna, ker se je pripetila večina nesreč na južni železnici vsled utrujenosti uradništva pri prometu. Tudi sedanji turnus še ni vzoren, vendar bode zadovoljil ne le uradništva, nego tudi vozeče se občinstvo.

— **Učiteljske premembe.** Na dosedanjih svojih mestih so stalno nastavljeni g. Fran Mercina v Erzelju in gospodične Franciška Bajer v Štrekljencu, Margareta Zele v Begunjah, Emilija Manzoni v Grahovem in Amalija Kotlušek v Vipavi. Gosp. Ivana Zupanec v Starem trgu je premeščena na novoustanovljeno šolo v Faro-Vas.

— **Prvi tisoč oglašil v mestni posredovalnici za delo in službe.** Z včerajnjim dnem je došlo mestni posredovalnici za delo in službe 1035 oglašil, in sicer 397 deloponudeb in 738 oglašil za delo ali službe. V 301 slučaju se je posredovanje izvršilo, t. j. da se je delo ali služba odala. Vajencev išče 20 gospodarjev za razne obrte in trgovine. Dohajajo tudi oglašila z dežele. Pri takih oglašilih naj pošljejo dotičniki pristojbino za predznanbo (40 vin.) in za odgovor v pismenih znamkah. Žeteti je, da pošljejo delodajalci dopisnice, po katerih se delojemalci nakažejo nemudoma nazaj, da se tako delo uradu ne zadržuje. Oddati je sedaj mnogo prav dobrih služeb, mej temi dve službi za kuharici s plačo 70 kron na mesec.

* **Luccheni iznova — morilec.** „N. Wr. Tagblattu“ brzojavljajo iz Geneve, da je poskusil morilec avstrijske cesarice, Luccheni umoriti kaznilničnega ravnatelja Perrinija. Minolo nedeljo sta ušla dva kaznjenca, ki sta bila zaprta v sosednji celici Lucchenija. Kaznjenca pa so ujeli na francoski meji. Luccheni je postal surov, ker je Perrini odredil, da se mora poslej še strožje paziti na kaznjence, in na zahtevo so ga peljali h Perriniju, katerega je Luccheni vprašal, ali je res, da bode dobival odslej samo po eno knjigo na teden. Perrini je Luccheniju vprašanje potrdil in nato so ga odvedli zopet v ječo. Tri ure pozneje je Luccheni iznova zahteval, naj ga pripeljejo h Perriniju. To se je zgodilo. Luccheni je osorno zahteval več knjig. Perrini pa ga zavrnil. Tedaj je začel Luccheni preklinjati ter zakričal: „Še kesali se bode, da moje prošnje niste izpolnili!“ V tistem hipu je hotel Luccheni udariti z neko ostro stvarjo ravnatelja, ki se je obrnil. Ravnatelj se je še v poslednjem trenutku izognil udarcu ter zgrabil morilca za roke. Potem je prihitel stražnik ter ga razorožil. Luccheni je obrusil neki ključ ter napravil iz njega bodalce. Ravnatelj ni bil nič ranjen. Odslej bode Luccheni v podzemeljski temnici in samo vsake tri dni ga bodo pripeljali na svetlo. Za hrano pa bo dobival vsaki dan le krožnik juhe. Državno pravdnštvo pa bode uvedlo proti Luccheniju novo preiskavo.

* **Iz ljubosumnosti.** V soboto je bil god 39letnega izdelovalca čolnov Matije Bernerja na Dunaju. Zato si je napravil

prosto in vzel v Prater seboj ljubico, 31letno Marijo Kaindl, s katero je živel skupno že dve leti. Berner je sicer pohabljenec, desna noga je mnogo krajša od leve, vendar pa si je tekom let prislužil toliko denarja, da je šla Kaindl k njemu stanovat, ker je imela tako brezskrbnejše in boljše življenje kakor prej, ko je bila samica dekla. V soboto sta se šla torej Berner in Kaindl vozovat v Prater. Tam sta se seznanila z mladim kočijažem, Josipom Weberjem. Zabavali se skupaj tako izvrstno, da so se malo vinjeni odpeljali v fjakarju šele po 1. uri ponoči domov. Tudi Weber je šel z zaljubljenca. Dogovorili so se, da bodeta spala Weber in Berner v jedni postelji, Kaindl pa v drugi. Na razpolago sta bili namreč le dve postelji. Okoli 2. ure pa se je zbudil Berner, in — o čudo! — Wernerja ni bilo več tik njega! Tedaj pa se je zasvetilo v Bernerjevi glavi: Zato torej je šel Werner k njemu spat! Posegel je v kovčeg, ki je bil pod njegovo posteljo, po revolver, ga nabasal in vstal. Kaindl je zapazila, kaj namerava ljubimec in zbežala je v kuhinjo. Berner pa je šel zanjo ter jo ustrelil dvakrat v trebuh, da je smrtno nevarno ranjena. A tudi Weber je hotel uiti, toda Berner ga je zadel dvakrat v hrbet, a neopasno. Ko je hotel Berner nato ustreliti še samega sebe, je bil revolver že polomljen. Obledel se je torej in šel z bergljami sam na policijo. Tam so ga zaprli. Kaindl je v bolnišnici na smrt bolna, Weber leži doma, Berner pa pride pred porotnike.

* **Žalostna nesreča vsled eksplozije.** Iz Rima brzojavljajo 23. t. m.: Včeraj ponoči je prekinil maskarado v gledališču „Aquario romano“ tragičen dogodek. Felicetta Zanni, 18letno dekle, je videlo svojega ljubimca plesati z drugim dekletom ter se zato vrglo z najvišje galerije v parter na plesišče, kjer je obležala z razbitimi udi mrtva. Nezvestega zaročenca so zaprli.

* **Strašna nesreča vsled eksplozije.** Iz Pariza javljajo, da se je pripetil v predmestju Saint-Quen, kjer je več skladišč za kemične izdelke, petrolej in spirit, v nedeljo požar, ki je divjal ves dan ter so ga mogli pogasiti šele zvečer. Eksploziralo je več sodov petroleja in spirita. 140 ljudi je ranjenih in obžganih, med temi več smrtno nevarno. Prenesli so vse v bolnišnice.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 27. februarja. Jutri ob 10. uri dopoldne imajo zaupniki češkega kluba, kons. veleposestva in Slovanske krščanske zveze skupno sejo.

Dunaj 27. februarja. Pri volitvi prvega podpredsednika glasovali bodo slovanski klubi, izvzemši Poljake za dr. Žačeka. Z njimi bodo glasovali konservativni veleposestniki.

Dunaj 27. februarja. V razpravi o vladni programatični izjavi bo govoril dr. Ferjančič.

Praga 27. februarja. „Narodni Listy“ konstatirajo, da se je v zadnjih sejah poslanske zbornice izkazalo, da parlamentarna večina več ne eksistira.

London 27. februarja. Vojno ministrstvo razglasa, da je general Cronje kapituliral.

London 27. februarja. Od burške armade, zbrane pri Ladysmithu, je odšlo 5000 mož, v Oranje-republiko. Buri se zbirajo 30 milj pred Blomfontainom.

London 27. februarja. Iz Kolensa se poroča, da so Angleži v bojih dne 21. in 22. zavzeli več manjših gričev enstran Tugele. V bojih 23. je pa Buller po več naskokih in večjih izgubah spoznal, da ne more zmagati.

London 27. februarja. General Gatacre je tri milje od Moltena s petimi kompanijami in 8 topovi naskočil Bure, pa je bil poražen in se je moral umakniti. Mej padlimi je tudi polkovnik Noskier.

London 27. februarja. Angleži so zasedli Barklywest. Buri so se umaknili v Ladygrey in brzojavno prosili pomoči, ker bi se sicer morali udati.

London 27. februarja. Iz Sterkstrooma se poroča, da je polovica petih eskadron kaplanskih prostovoljcev, katere vodi general Brabant, naznanila, da neče dlje služiti, ker so potekli tisti trije meseci, za katere so bili najeti.

Bratje Sokoli!

Danes, dne 27. februarja 1900

v društveni dvorani „Nar. doma“

velika

maskarada.

Začetek ob 7. zvečer.

Vsa bratska narodna društva in člani vabi k prav obilni udeležbi z bratskim „Na zdar!“

Bratje Sokoli, ki ne pridejo maskirani, naj se udeležijo kolikor možno v društveni obleki. Odbor.

Condurango Malaga vino.

(Želodec krepčujoče vino.)

Sunja, 23. septembra 1898.

Blag. gos. M. Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Rad priznam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boji, krepi telo, lajša in vzbuja slast do jedi.

(9-9) Dr. J. Polnegovič, obč. zdravnik.

Zahvala.

Tukajšnje bralno društvo „Mir“ darovalo je naši šolski mladini raznovrstnega šolskega blaga v vrednosti 47 K 11 h in raznega blaga za ženska ročna dela v znesku 11 K 36 h. Za ta veleudni dar se zahvaljuje najtopleje.

Krajni šolski svet na Dvoru

dné 22. februarja 1900.

Miha Tomšič, predsednik.

Zahvala.

Podpisano šolsko vodstvo se najtopleje zahvaljuje slavnemu ravnateljstvu kranjske hranilnice v Ljubljani, katero je blagovolilo podariti šestdeset K za razširjenje drevesnice v tukajšnjem šolskem vrtu.

Vodstvo ljudske šole v Zagorju pri Št. Petru

dné 26. februarja 1900.

Rudolf Horvat, nadučitelj.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 23. februarja: Amalija Beher, zasebnica, 86 let, Rožne ulice št. 31, ostarelost. — Marija Marot, posestnica, 89 let, Radeckega cesta št. 4, ostarelost. — Antonija Podboj, strežnica, 48 let, Poljanski nasip št. 48, vnetje trebušne mrene.

Dne 24. februarja: Mihael Brolih, čuvaj, 70 let, Zalokarjeve ulice št. 10, srčna hiba.

Dne 25. februarja: Katarina Fröhlich, posestnica, 91 let, Dunajska cesta št. 7, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
26.	9. zvečer	735.3	8.1 sr. jz.ahod	del. oblak.		
27.	7. jutraj	733.5	6.1 sr. sz.ahod	pol. oblak.		
28.	2. popol.	732.1	11.8 sr. jz.ahod	del. jasno		0.6 mm

Srednja včerašnja temperatura 7.6°, normala: 0.9°.

Dunajska borza

dné 26. februarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K 55 h
Skupni državni dolg v srebru	99 " 50 "
Avstrijska zlata renta	98 " 75 "
Avstrijska krona renta 4%	99 " 50 "
Ogrska zlata renta 4%	98 " 55 "
Ogrska krona renta 4%	94 " 05 "
Avstro-ogrske bančne delnice	125 " 90 "
Kreditne delnice	236 " 85 "
London vista	242 " 47 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118 " 25 "
20 mark	23 " 64 "
20 frankov	19 " 26 "
Italijanski bankovci	89 " 80 "
C. kr. cekini	11 " 38 "

Praktikant

v pisarno za vino- in lesotrstvo se takoj vsprejme.

Ponudbe naj se pošljejo do 1. marca t. l. na g. L. Fantini v Ljubljani. (407-2)

Solicitator

popolnoma izvežban v vseh odvetniških in notarskih zadevah, samostalen koncipient, želi sprejeti službo v odvetniški ali notarski pisarni. Pogoji po dogovoru.

Ponudbe na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ pod „solicitator“. (369-3)

Damam

katero uvažujejo čisto, nežno polt, se prav posebno priporoča

lekarnarja Piccoli-ja

Glycerin-Creme.

1 flacon 30 kr. (2322-9)

Vnanja naročila proti povzetju.

Gos. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po aoci osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd; čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. jutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Anseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. popoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

Hafnerjeva pivarna.

Jutri, na pepelnično sredo

velika

slanikova pojedina.

Godbo bođe oskrbel oddelek c. in kr. vojaške godbe.

K mnogobrojni udeležbi vabi z velespoštovanjem

(415)

J. Lorber.

Lepa hiša

s 4 sobami, na najlepšem prostoru v trgu, z lepim razgledom, z novim gospodarskim poslopjem, vodnjakom, lepim sadnim vrtom, in če kdo želi, tudi z njivami, drugim sadnim vrtom in goricami, kar pa je 10 minut oddaljeno, proda se takoj radi odpotovanja. Hiša je sposobna za vsak obrt in tudi za zasebnike. — Vse natančneje se izve pri Alojziju Repa, posestniku na Ptujski gori pri Ptuj.

(366-3)

6 gld. in višje

salonska suknja, fino podšita, elegantno izdelana.

6 gld. in višje

obleke iz blaga za spomlad v vseh modrih barvah.

6 gld. in višje

vrhne suknje, najnovejše barve s šors in svilo podšite.

6 gld. in višje

elegantne spomladne jopice, zadnja novost, v vseh barvah.

6 gld. in višje

spomladni ovratniki iz double-bлага, najnovejše, največja izbira oblek za gospode in dečke in damske konfekcije, le zadnja moda, specijelno novo došlo blago, po čudovito nizkih, tovarniških cenah. Nihče ni prisiljen kupiti in prosim velečastito občinstvo, da si ogleda mojo zalogo.

v angleškem skladišču oblek

v Ljubljani

ogel Sv. Petra in Resljeve ceste 3.

(395-2)

Z velespoštovanjem

Oroslav Bernatovič.

Leksikon

se proda pod izredno ugodnimi pogoji. (412-1)

Več pove F. Kavčič, gostilna „pri kranjskem biseru“, Slomškove ulice.

Potnik

začasno v Ljubljani, želi službo premeniti; več je slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi. (413)

Ponudbe sprejema do 1. marca t. l. upravnishvo „Slov. Naroda“ pod št. 2885.

Gostilna

z vso upravo, dobro založena z vinom in mesom na lepem prostoru blizu Ljubljane, se da takoj pod ugodnimi pogoji na račun ali pa v najem.

Kje? pove upravnishvo „Slovenskega Naroda“. (398-2)

Kot glavni, oziroma generalni

agent

se išče za domačo delniško družbo za zavarovanje življenja in dote ali opreme spretna in sposobna moč za Kranjsko z bivališčem v Ljubljani.

Blagovoljne ponudbe naj se pošljajo pod „A. G.“ upravnishvo „Slov. Naroda“. (411-1)

Usojam si slavnemu p. n. občinstvu naznaniti, da sem odprl z današnjim dnevom

NOVO MESNICO

(394-2)

v Prešernovih ulicah, v g. Perlesa hiši

kjer bodem prodajal meso pitanih volov la. vrste po najnižjih cenah.

K obilnemu obisku se najtopleje priporoča

Andrej Marčan.

Oglasila na nove

4½% ne po pari-kursih nazaj plačilne fondirane

komunalne obligacije

Peštanske ogerske komercijalne banke

ustanovljene 1841

kapital 30,000.000 K

reservni fond 24,800.000 K

katero se dné 3. marca t. l. po kursu 97¾ uvedejo na dunajski borsi, sprejemam po izvirnih pogojih.

Te obligacije se obrestujejo s

4½%.

Kuponi in izzrebane obligacije se izplačujejo brez odtezanja davkov ali troškov pri emisijskem zavodu v Budapešti, pri meni, dalje pri vseh večjih bankah, bančnih in menjalnih zavodih tu- in inozemstva

Obširni prospekti gledé teh

4½% komunalnih obligacij

kakor tudi gledé

4% s 5% premijo nazaj plačilnih komunalnih obligacij prejšnje emisije

se dobivajo franko tudi pri meni.

(414-1)

J. C. Mayer

banka in menjalnica v Ljubljani.